

SLOVAK A1 – STANDARD LEVEL – PAPER 1
SLOVAQUE A1 – NIVEAU MOYEN – ÉPREUVE 1
ESLOVACO A1 – NIVEL MEDIO – PRUEBA 1

Tuesday 21 May 2002 (afternoon)
Mardi 21 mai 2002 (après-midi)
Martes 21 de mayo de 2002 (tarde)

1 hour 30 minutes / 1 heure 30 minutes / 1 hora 30 minutos

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Do not open this examination paper until instructed to do so.
- Write a commentary on one passage only. It is not compulsory for you to respond directly to the guiding questions provided. However, you may use them if you wish.

INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

- Ne pas ouvrir cette épreuve avant d'y être autorisé.
- Rédiger un commentaire sur un seul des passages. Le commentaire ne doit pas nécessairement répondre aux questions d'orientation fournies. Vous pouvez toutefois les utiliser si vous le désirez.

INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS

- No abra esta prueba hasta que se lo autoricen.
- Escriba un comentario sobre un solo fragmento. No es obligatorio responder directamente a las preguntas que se ofrecen a modo de guía. Sin embargo, puede usarlas si lo desea.

Napište komentár o JEDNOM z nasledujúcich textov:

1. (a)

5 Keď zastal na želanej križovatke pri Bronxe, nechal cudzinca vystúpiť, vzal od neho peniaze, ešte ho sledoval v zrkadle, ako sa obzerá vôkol, zatiaľ čo ustavične mrholilo a pramienky dažďovej vody stekali mu napokon po celej tvári, nielen od spánkov nadol, akoby stekala krv z otvorenej rany v lebke. Namiesto aby táto predstava
zmizla zároveň s cudzincom, bola ešte neodbytnjšia, takže zastavil auto, keď zbadal
dopravného strážnika.

“Viezol som práve takého podozrivého chlapíka,” ukazoval taxikár dozadu k mostu. “Na námestí za mostom vystúpil. Nemôže byť ďaleko.”

“Kto vám povedal, že je podozrivý?” pozrel naň nevrlo strážnik.

10 “To poznám. Keď podľa ničoho iného, tak aspoň podľa tých rečí, čo rozprával. Hovoril celkom od vecí,” rozhorčoval sa šofér, lebo videl, že ho strážnik neberie vážne.

15 “Hovoril od vecí, čo? Môžbyť bol nútený. Akiste sa s vami nedá vždy rozprávať,” zamračil sa strážnik, vetriac telefonovanie, zhon, výsluchy, zápisnice a všetko, čo k tomu patrí. Nenávidel všetkých tých všetečných občanov, čo v svojich
blížnych hľadali skrytého vraha alebo šialenca. Bol spokojný, že tohoto šoféra
zneškodnil. Lenže ten sa nepohol z miesta.

“Hovoril od vecí,” opakoval. “Na moju otázku, ako dlho mu trvalo, kým pristál v New Yorku, povedal, tri roky, päť mesiacov a ešte tri dni.”

20 “To pokladám za vyčerpávajúcu odpoveď,” povedal chladne strážnik. “Čo sa vám na nej nepáčilo?” Taxikár videl, že nepochodí, vtiahol rýchle hlavu pod strechu a zakľal potichu. Ale strážnik ho zadržal zdvihnutou rukou.

“Spytoval som sa vás, čo hovoril od vecí ten váš cestujúci.”

“Práve som zabudol,” odsekol taxikár. “Nečudujte sa, že rýchlo zabúdam. Bol som ranený v Normandii, ak viete, kde to je.”

25 “Mal pri sebe zbraň?” vypytoval sa strážnik ďalej, hoci len preto, aby ukázal, kto je tu vlastne pánom na križovatke.

“Keď ja prevážam svojich zákazníkov, netrvám na telesnej prehliadke,” vrčal jedovato šofér.

Strážnik vytiahol zápisník z vrečka, vytrhol z neho lístok a podal ho taxikárovi.

30 “Tu je zákaz zastavenia,” povedal na vysvetlenie.

35 Taxikár zaplatil pokutu, ale sa ešte chcel na strážnikovi vyvšíť, preto skríkol už v jazde: “Mal pri sebe zbraň. Mohol by som to odprisahať. Občas si ju ohmatával. Tuto na ľavej strane. Mal ju na ľavej strane v náprsnom vrecku a keď sa priblížil k domu, v ktorom býval Dávid Krakower, preložil si ju, nenápadne zabalenú vo vreckovke, do pravého vrečka nohavíc, pretože rátal s tým, že kabát bude musieť vyzliecť už v predsieni.”

(Leopold Lahola: Pohreb Dávida Krakowera zo zbierky Posledná vec, 1968.)

- Ako sa vyvíja dialóg a ako vzniká napätie medzi postavami v úryvku?
- Akými tematickými a štylistickými prostriedkami zobrazuje autor moc a bezmocnosť postáv?
- Ukážte, kde a ako sa prejavuje irónia?
- Ako je v tejto epizóde zachytená, naznačená psychika hrdinov?

1. (b)

Nezmány

Nie v Paríži V Ríme nie
Tu pod Suchým vrchom je asi ten pravý
hrob neznámeho vojaka

5 Netrieskajú okolo neho
blýskavé dvierka limuzín
neplieskajú zástavy Nehrmia marše

Iba vietor občas nad ním zahudie
a na koži lopúchov zabubnuje zavše dážď

10 Nie do pochodu
nie na slávu
iba tak
pre prosté šťastie človeka a tráv

Spi vojak

15 Skaly sa samy poschádzali z poľa
a zmlkli tu v podobe tvojho tela
Lúčne maky z tvojej krvi
po lúke rozprestrelí svoj červený vejár

20 Bol vraj ešte mladý hovorí výletník
bol vraj postarší hovorí lesný robotník
Nikto to nevie presne Načo tie reči
hovorí napokon starý rubač
všetci sme tvoji pozostalí
Sme živí

25 Živí ako tá pieseň čo práve zaznela údolím
Spieva sa v nej o láske a šťastí
je v nej záblesk slnka v slze
Je to pieseň o tebe vojak
Je tvoja

30 Nik nevie kto ju zložil Nik nevie
komu dať vavrín za jej čisté slová

Taká pieseň nikdy neumiera

Javor si ju v srdci stromu zachová
ten javor čo sa raz husľami stane

(Mikuláš Kováč: Zemnica, 1978.)

- Aké tematicko-motivické kontrasty sú v básni? Čomu slúžia?
 - Aké prírodné motívy využíva autor?
 - Ako sa člení básneň? Čo dominuje v jej častiach?
-